# PREDIKČNÍ VALIDITA STÁTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY A PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY NA PEDF UK

## PREDICTIVE VALIDITY OF THE STATE HIGH SCHOOL GRADUATION EXAM AND ADMISSION EXAMS TO THE FACULTY OF EDUCATION, CHARLES UNIVERSITY, PRAGUE

**Irena Bartáková**[1]

[1] Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání, Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova, Praha

**Abstrakt**

Cílem příspěvku je nejprve představit proces přijímacího řízení na Pedagogickou fakultu UK, v rámci toho popsat společné znaky a také specifika jednotlivých oborů. Dále budou prezentována data nashromážděná od studentů oboru Český jazyk, Anglický jazyk a Speciální pedagogika se všemi studijními kombinacemi a budou také představeny výsledky analýzy predikční validity uskutečněné na tomto vzorku. Ten zahrnuje studenty přijaté ke studiu v akademickém roce 2016/2017 a dalších dvou následujících letech.

***Klíčová slova:*** *maturitní zkoušky, přijímací zkoušky, predikční validita, akademický úspěch*

**Abstract**

The aim of this paper is to introduce the process of admission to the Faculty of Education, Charles University, and to describe common features as well as specifics of individual fields of study. Data collected from students of Czech Language, English Language and Special Education with all subject combinations and the results of the predictive validity analysis from this sample will also be presented. This includes students admitted to study in the academic 2016/2017 academic year and the following two years.

***Keywords:*** *graduation exams, admission exams, predictive validity, academic success*

## 1 Úvod

Počet uchazečů, kteří mají zájem o studium na vysoké škole, stále převyšuje možnosti těchto škol, zejména na humanitních a pedagogických. Výběr studentů může být založen na různých kritériích, jakými jsou např. výsledky testů studijních předpokladů, znalostní přijímací testy či výsledky ze střední školy. Výzkum predikční validity těchto kritérií je nejobsáhlejší v USA, v Evropě pochází hodně studií z Velké Británie a zaobírají se predikční validitou zkoušek A-Levels. Součástí příspěvku je tedy také shrnutí přehledové studie, která se zabývá touto problematikou.

## 2 Teorie

Predikční validitou chápeme schopnost testu předpovídat budoucí úspěch a je jednou z jeho důležitých vlastností. Pro její výpočet se používá regresní a korelační analýza. Mezi nejužívanější prediktory patří právě přijímací testy a hodnocení ze středních škol, přičemž středoškolské výsledky jsou využívány v podobě středoškolského průměru či hodnocení závěrečných zkoušek. Porovnávání jejich vlivu je jedním z nejčastěji diskutovaných témat. Zastánci přijímacích testů se opírají o fakt, že nelze objektivně srovnávat výsledky z různých škol, na druhé straně jejich odpůrci upozorňují na skutečnost, že přijímací testy nevypovídají dostatečně o znalostech studentů. Jako kritéria akademického úspěchu se většinou uvádějí studijní průměr během prvního ročníku studia, postup do druhého ročníku a úspěšné dokončení studia.

## 3 Metodologie výzkumu

Nejprve byl vytvořen přehled procesu přijímacího řízení na Pedagogickou fakultu UK. Popsán byl jak obecně, tak s přihlédnutím ke specifikům jednotlivých studijních oborů. Dále se pracovalo s anonymizovanými daty studentů oboru Český jazyk, Anglický jazyk a Speciální pedagogika se všemi studijními kombinacemi, kteří nastoupili ke studiu v akademickém roce 2016/2017 a následujících dvou letech. Datový soubor za rok 2016/2017 pracuje s daty 183 studentů, kdy nejpočetnější skupinu představují studenti oboru Český jazyk. Naopak nejmenším oborem je Speciální pedagogika zahrnující data 26 studentů. Podobné počty

platí i v následujících letech. U studentů byly zaznamenávány známky z maturitní zkoušky, předměty maturitní zkoušky a body u přijímacích zkoušek, dále i typ střední školy, pohlaví, rok konání maturitní zkoušky aj. Tato data byla v součinnosti se studijním oddělením napojena na data studijních výsledků. U všech tří ročníku byla zjišťována korelace se studijními výsledky během prvního roku studia na vysoké školy, u studentů nastoupivších ke studiu v roce 2016/2017 se vypočítávají korelace i za druhý a třetí rok a dále i s bakalářskou zkouškou.

## 4 Výsledky

U datového souboru studentů nastoupivších ke studiu v roce 2016/2017 vychází známka z maturitní zkoušky nejlépe u studentů anglického jazyka. V případě přijímací zkoušky jsou to opět studenti tohoto oboru, kteří dosahují nejvyššího průměrného počtu bodů, na druhou stranu je zde ale také největší směrodatná odchylka. Co se týče korelace se známkami za první rok studia, střední korelace se vyskytuje u oboru Český jazyk, a to jak s maturitní, tak přijímací zkoušku. Studijní průměr během prvního roku studia je nejlepší u oboru Speciální pedagogika, nejhorších výsledků dosahují studenti anglického jazyka. Obdobné výsledky vidíme i v druhém roce studia. Změny ale můžeme spatřit v hodnotách korelací. Zatímco u oboru Anglický jazyk zůstává stále nízká, u studentů speciální pedagogiky se zvýšila korelace studijních výsledků s maturitní zkouškou. V současnosti jsou analyzována ostatní data datového souboru.

## 5 Závěry a diskuse

Z dosavadních výpočtů a následné analýzy korelací je zřejmé, že se korelační hodnoty liší u jednotlivých oborů i ročníků. Horší studijní výsledky studentů anglického jazyka mohou být připsány faktu, že jak maturitní, tak přijímací zkouška z anglického jazyka je na úrovni B1 dle Evropského referenčního rámce pro jazyky, zatímco samotné studium vyžaduje znalosti jazyka nejméně na úrovni B2. To má za následek také odliv studentů, což má bohužel negativní vliv na velikost datového souboru. V současnosti jsou zpracovávána data i za třetí rok studia a výsledky bakalářské zkoušky. I z důvodu zmenšení datového souboru jsou také zpracovávána data studentů, kteří nastoupili ke studiu v roce 2017/18 a 2018/19 a výsledné analýzy budou moci být prezentovány na zářijové konferenci.

## 6 Literatura

Bartáková, I., Chvál, M., & Martinková, P. (2018). Predikční validita zkoušek zakončujících středoškolské vzdělávání a přijímacích testů na vysoké školy. *Pedagogika*, 1/2018, 66–85.

Burton, N.W., & Ramist, L. (2001). *Predicting success in college : SAT studies of classes graduating since 1980.* College Board Research Report 2001-2. New York : College Board.

Kobrin, J.L., Patterson, B.F., Shaw, E.J., Mattern, K.D., & Barbuti, S.M. (2008). *Validitz of the SAT for predicting first year grade point average.* College Board Research Report No. 2008-5. New York : College Board.

Mattern, K.D., & Patterson, B.F. (2009). *Is performance on the SAT related to college retention?* College Board Research Report No. 2009-7. New York : College Board.

# SEKCE 2

## Učitelé a jejich vzdělávání, učení a rozvoj